

GRODZIŃSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11 5-6
Administracja 10-11 4-6
Prenumerata miesięczna 3 zł. 50 gr.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 11

Rok I.

GRODNO

poniedziałek 11 Sierpnia 1924.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobne za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy o gr. za w.raz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mio szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte za mówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

Od Administracji

Nie otrzymując na czas należności za prenumeratę, Administracja ma ciężkie zadanie w regulowaniu r/ków za druk gazety i inne wydatki, związane z wydawnictwem pisma i dlatego zwraca się z prośbą do WWpp Prenumeratorów miejscowych i na prowincji, ażeby należność za prenumeratę wpłacali na początku każdego miesiąca, nie czekając na przysyłanie kwitów przez gońca, lub przypominanie pisemne.

Bezkrólewie w tut. gimnazjum żeńskim

W Grodzieńskich pismach, ukazywały się w swoim czasie wzmianki, o naznaczeniu na stanowisko dyr. gimnazjum żeńskiego inżyniera chemika p. B. W.

Według tych notatek, nowy dyrektor miał wkrótce zjechać do Grodna.

Obecnie dowiadujemy się, że p. B. W. na posadę dyrektora gimnazjum żeńskiego nie zjedzie, pomimo że naznaczony już został na to stanowisko przez kuratorjum, jako jedyny reflektant, który zgłosił swoją kandydaturę na ogłoszony na tę posadę konkurs.

Przyczyna tkwi w tym, że Ministerjum nie zatwierdziło p. W. na stanowisko dyrektora, wychodząc prawdopodobnie z założenia, że p. W. może nieocenione, zapewne, oddać usługi jako inżynier-chemik, jednak kwalifikacje te w danym wypadku nie są wystarczające, natomiast polecił Kuratorjum ogłosić ponownie konkurs na jesień (!)

Nie jest wykluczone, że rezultatem nowego konkursu będzie ponowne otrzymanie jednej oferty, pozostawiającej kwestję zatwierdzenia kandydata przez Ministerjum pod znakiem zapytania, a tymczasem nasze córki będą w gimnazjum bez należytego kierownictwa.

Dotychczasowy dyrektor gimn.

żeńskiego został usunięty. Ogólny płacz uczennic i energiczne starania dużej części społeczeństwa w postaci petycji i delegacji, wysyłanych do kuratorjum, wskazywały, że na on za sobą poważne plusy, z którymi należało by się liczyć, a których byłe jakimiś argumentami zwalczyć się nie da. To też argumenty, jakie wysuwane były przez Kuratorjum, przeciwko akcji tej części społeczeństwa, były tak mocne, że zbiorowa ta akcja musiała wobec nich skapitulować. Jednym z najważniejszych argumentów było zapewnienie, że naznacza się do Grodna dyrektora, ponad wszelką krytykę, niemal ideal pod każdym względem, oczywiście mając na myśli p. W. Ponieważ jak się okazało kandydata ponad wszelką krytykę—jednak Ministerjum skrytykowało, przeto nie był on widocznie tym idealnym, za jakiego nam go tu podawano więc albo kuratorjum wbrew życzeniu przeważnej części społeczeństwa, pragnęło dać swego kandydata, zgóry wiedząc o jego słabych stronach, lub też na idealistach się nie zna.

Czy godzi się kuratorjum naukowemu, postępować w tak lekkomyślny sposób i pro, qui hono dzieją się podobne rzeczy?

Obserwator.

Z Druskienik

Z letargu duchowego, któremu uległy Druskieniki po wyjeździe Marszałka Piłsudskiego, pobudzone zostały do życia szlachetną inicjatywą ks. Wotiejki tutejszego proboszcza i działacza społecznego, u rządzenia koncertu na rzecz budo-

wy miejscowego kościoła; kuracjuski i stałe mieszkanki tutejsze z p. Odyńcową na czele, zabrały się energicznie do dzieła i w przeciągu kilku dni zorganizowano wieczór koncertowo-taneczny, który z małymi wyjątkami w zupełności zado-

wolnił smak wybrednych, bardzo nawet wybrednych miłośników muzyki i śpiewu.

Jako wstępny numer p. Stefańska-Dąbrowska wykonała Szumana wyjątek z „Karnawału” i Debussis-Cherre—pianistka to wielce utalentowana o subtelnej uderzeniu.

Poczem p. Maliszewska-Ładno odśpiewała Paderewskiego „Dudrzę” i „Katolda „Wizja Szyldwachar”. Śpiewaczka ta obdarzona pięknym metalicznym głosem, o doskonałej szkole, wywołała gorący poklask.

Mniej dobrze usposobiony był p. Wilkowski, który wykonał na wiolonczeli Gounoda „Méditation”—słyszeliśmy dawniej parokrotnie tego utalentowanego amatora, grającego z większym niż onegdaj powodzeniem.

W czasie przerwy między I i II częścią koncertu—urządzono wylosowanie pięknego szalu, ofiarowanego na kościół, los obdarzył nim młodego kuracjusza, który prawdę podobnie zachęcony tym szczęśliwym omenem, znalazł w rod nadobnych kuracjuszek bohdanek, z którą wiąże się tym fetyszem przyzarczynach.

Po przerwie wystąpił, tak rzadko dający się uprosić, śpiewak amator, artysta—malarz p. Słonecki, wykonał dwie pieśni: Karłowicza

Pomnik Mickiewicza

We czwartek 7 b. m. odbyło się w sali Konferencyjnej Delegatury Rządu 8-e z kolei posiedzenie Komitetu Budowy Pomnika Adama Mickiewicza w Wilnie pod przewodnictwem wice-przewodnicę Komitetu prof. F. Ruszczyca.

Po odczytaniu i zatwierdzeniu protokołu poprzedniego posiedzenia i zatwierdzeniu szeregu spraw bieżących, dotyczących wewnętrznej organizacji, regulaminu, komunikatów i stosunku do prasy, Komitet przyjął do wiadomości uchwałę Rady Miejskiej z dnia 24 lipca b. r. w poruszony przez Komitet Wojskowy sprawie wystawienia tymczasowego drewnianego modelu pomnika Adama Mickiewicza na pl. Ratuszowym ku uczczeniu uroczystości październikowych: Rada Miejska, zgodnie z opinią komisji do spraw technicznych, urzędów miejskich i rozbudowy, oraz Magistratu, uchwaliła „prosić Komitet budowy pomnika Adama Mickiewicza. w Wilnie o urządzenie wystawy istniejącego modelu pomnika; przed urządzeniem rzeczonyj wystawy

„Nie płacz nademną” i Moniuszki „Pieśń żołnierza”. Aksamitny głos śpiewaka i doskonała szkoła zaimponowały słuchaczom, obdarzającym go gromkimi oklaskami i zmuszając do bisów.

Na zakończenie p. Janina Bielawska niepospolicie utalentowana młodzianka amatorka wypowiedziała Staffa „Zdjęty dzwon” i Glińskiego „Straszna bajka”.

Akompanjował p. Kahanowicz jak zwykle z wielkim wyczuciem muzycznym i subtelnym wykonaniem.

Całość koncertu wywarła wielce dodatnie wrażenie—a sala była przepelniona,—co świadczy również o powodzeniu kasowym.

Po koncercie młodzież ochoczo tańczyła, posilając się w bufecie, wykwiennie urządzonej przez panie organizatorki.

Przed paru dniami część artystów sceny Grodzieńskiej—wystąpiła z rodzajem „Stanczyka” w tutejszym imie. Całe środowisko—dekoracja,—ohydna sala i słaby repertuar—zawiodły licznie zebraną publiczność, co ujemnie może wpłynąć na przyszłość, a szkoda!

Nieco starania o zewnętrzne dekorum i dobór lepszego repertuaru mogłyby się cieszyć powodzeniem szczególnie wśród tutejszej posuchy artystycznej.

sprawy wyznaczenia części placu i statusowego pod budowę modelu pomnika nie decydować”.

Wobec tego, że urządzenie takiej wystawy wymagałoby wiele czasu i specjalnych przygotowań, Komitet Główny Budowy Pomnika, na wniosek prezesa Komitetu Wojskowego, gen. Berbeckiego, wyraził zgodę na postawienie drewnianego modelu pomnika Mickiewicza (w/g projektu prof. Pronaszki) na placu wojskowym za Wilją i na odłożenie wystawy 3 metrowego modelu tegoż pomnika z otoczeniem (w/g propozycji prof. Kłosa) do października.

Następnie uchwalono pewne modyfikacje w warunkach konkursu na stały pomnik Mickiewicza i termin konkursu odroczone do połowy grudnia.

Wobec ponownego poruszenia przez niektórych członków Komitetu sprawy placu, na którym ma stanąć pomnik Mickiewicza, Komitet ostatecznie zdecydował, że sprawę placu (plac Ratuszowy) należy uważać za przesądzoną.

W końcu uchwalono ogłosić odezwę do społeczeństwa w redakcji p. Cz. Jankowskiego. („Słowo”)

Kino LIRA

Od środy
6 sierpnia r. b.

Ceny niższe
Dla dorosłych od
1-go złotego.

OTWARCIE SEZONU JESIENNEGO! Święto kinematograficzne! Prawdziwa uczta artystyczna! Monumentalny film z dziejów ludzkich! Świat przed wojną! Wojna wszechświatowa! Świat po wojnie!

Czterech jeźdźców apokalipsy (Głód, mór, wojna i niewola)

Wielki dramat w 12 aktach. W rolach głównych: 2 serje RAZEM.
i najgłośniejsza gwiazda ekranów zagranicznych, ulubienica publiczności

RUDOLF VALENTINO

ALICE TERRY

Rzecz dzieje się w Meksyku, w Paryżu, w Berlinie, w Belgii i na polach bitew wojny światowej. III Zaden film nie zdobył większego sukcesu i zainteresowania w całym świecie!!! Miliony dolarów wydanych na zrealizowanie tego filmu, pozwoliły na zastosowanie najnowszej i niewidzianej dotąd techniki kinematograficznej. „Czterech jeźdźców apokalipsy” jest obrazem, który wszystkich opornych przekona i niechętnych zjedna, dowodząc, że niema dziedziny, której kino tknąć nie może.

Kino EDEN

D z i ś

Uwaga!

Wielka premiera!

Dawno oczekiwany obraz!

Uwaga!

KUPIEC WENECKI

Dramat w 2-ech serjach 10 obrazach, wysw. obie serje razem. Scenariusz Piotra Aretino według słynnego dramatu

SZEKSPIRA

W rolach
głównych

HENNY POPTEN,

Lia Lieben,

Harry LIEDTKE,

Werner Krauss i A. Steinrück.

Dzięki wspaniałej grze wybitnych artystów, olśniewającej wystawie oraz dramatycznym scenom z powodzeniem rywalizował na ekranach zagranicznych z najgłośniejszymi obrazami „DWA ŚWIATY”, „LADY HAMILTON” i „ANNA BOLEYN”

Sztuka i artyzm w Rosji Sow.

Sibiriakow, artysta b. Maryjskiego teatru w Petersburgu, który przed kilkoma dniami koncertował w Grodnie, w rozmowie informował mnie o obecnym stanie teatru w Rosji, oraz o warunkach, w jakich znajduje się sztuka w czasach „proletarjackiej obsady teatru” i zadaniach jakie teatr ten spełnia we wszechwobodnej demokratycznej republice.

„Wybitniejszych sił artystycznych,—zaczął p. Sibiriakow,—od dawna już niema, większość zajmuje stanowiska artystyczne w zachodniej Europie i przyznać należy z wielkim powodzeniem.

Stan większości teatrów katastrofalny z powodu przepelnienia zespołów siłami amatorskimi, nie mającymi nic wspólnego ze sztuką i sceną.

W teatrach przeważnie panują pustki, na co składają się rozmaite przyczyny: jedni poszliby, lecz brak pieniędzy, nie pozwala—ci, których stać na kosztowną kulturalną rozrywkę, wolą pieniądze używać w sposób bardziej przystosowany do ich kulturalnych potrzeb i poziomu umysłowego, jedni dlatego, że nie mają odpowiedniego ubrania, drudzy zaś dlatego, że w porządnym odzieniu przyjeżdż do teatru niebezpiecznie, bowiem agenci „czeka” polują w przybytku sztuki na przyzwicie odzianych gentelmanów, narażając na przykrości rewizji i gorsze od tego następstwa—aresztowanie, osadzenie w więzieniu i t. p.

Inna znów kategoria istotnych miłośników i wielbieli prawdziwej sztuki nie bywa w teatrach, nie mogąc znieść profanacji, jakiej uległa sztuka w kraju, w którym kwitła ona w swoim czasie w całej pełni.

Proletarjacka literatura nic z sobą nie waiosła; do ostatniego momentu wystawiane są sztuki z przedwojennego repertuaru.

W identycznie okropnych warunkach znajdują się konserwatorja. Profesorowie pouciekali za granicę, co zaś do uczniów, to chociaż ilość ich jest dostateczną, jednak będąc przyjmowanymi przez protekcję, nie na podstawie kwalifikacji, nadziei żadnych sztuce nie rokuja.

Na moje zapytanie co artyści, oraz publiczność myśli i mówi o Szalapień? p. Sibiriakow odpowiedział „Szalapień jest człowiekiem, o którym można mówić bez końca, lub nie mówić absolutnie nic”.

Sibiriakow jest żydem z Wołynia, kształcił się we Włoszech. Głos artysty pomimo wieku (przeżył 50 lat) zachował czystość i dźwięk metaliczny.

Artysta wyjeżdża z Polski w tournée po Niemczech, a następnie do Ameryki.

Koncert Sibiriakowa pozostawił nader silne wrażenie, należy mu się przeto wdzięczność, że Grodna nie pominął.

6/VIII 24 r.

Alfa.

Nową gałęź wielkiego przemysłu polskiego

Znany ogólnie i ceniony w Polsce przemysłowiec p. Maksymilian Droste, właściciel fabryk papierosów i tytoni pod firmą „Dubec” Lewandowski Spółka z ogr. por. w Tczewie, fabryki surowej tektury, papy i destylarnię smoty. Oficjalnie przejęcie fabryk już nastąpiło, których kierownictwo objął znany inżynier z Gdańska p. Dyrektor Stanisław Proyss.

Fabryki będą z początkiem sierpnia uruchomione, a specjalnie fabryka surowej tektury, twardej tektury introligatorskiej i papiera opakunkowego.

Urządzenia fabryczne są najnowszego systemu, dostarczone przez firmę Linke-Hofmann-Lauchhammer Warmbrunn na Śląsku, tak że towar będzie fabrykowany w najlepszych gatunkach i da możność konkurencji z rynkami zagranicznymi, których zdobycie ięży w interesie podniesienia eksportu przemysłu polskiego.

Nowa firma dysponuje odpowiednimi kapitałami, co jest gwarancją dla pomyślnego rozwoju całego przedsiębiorstwa.

Produkcja fabryki ua dobę wynosi około trzech wagonów gotowe-

go towaru.

Jest projektowane znaczne powiększenie fabryk, przez co przemysł papierniczy w Polsce znacznie się rozwinie.

Miasto Tczew zyskuje wiele, gdyż przejęcie i uruchomienie fabryk przez p. M. Droste podniesie przemysł tutejszy, a także da możność pracy dla około 170 ludzi.

Kronika

Sobotnie pijaństwo.

Ponieważ ludzie przyzwyczajeni są zazwyczaj pijać kieliszkami rozmaitych rozmiarów, w soboty zaś i święta nolens volens piją szklankami, lub filiżankami, kieliszki bowiem w te dni są przez władze postawione na indeksie, (tak bowiem pojęte jest i wykonane rozporządzenie), przeto szybciej się upijają i tracą równowagę umysłu. Miasto zazwyczaj cały tydzień ciche i spokojne, w którym jedynym zamęceniem spokoju, są odgłosy dorozek lub kroki przechodniów spieszących na dworzec, w noc z soboty na niedzielę przemienia się jeżeli nie w hałaśliwe wielkie miasto, to przynajmniej w jego przedmieście, krzyki bowiem, przekle-

stwa, awantury i bijatyki zakłócają spokój nocny i spędzają sen z powiek spokojnych mieszkańców. W dni te, zarówno komisarzy, jak odwach garnizonowy, mają wzmożoną nieustanną pracę.

Kiedyż nareszcie doczekamy się tych błogich, normalnych czasów, kiedy to znów jak dawniej i jak na całym świecie, wolno nam będzie pić w soboty i niedziele kieliszkami?

Kupiec Wenecki.

Dzis Kino „Eden” wystawia monumentalne dzieło wszechświatowej sławy Szekspira p. t. Kupiec Wenecki.

O ile scenariusz opracowany przez Piotra Aretino potrafił wydobyć z dramatu nieśmiertelnego twórcy te wszystkie efekty i walory artystyczne, w jakie dzieło to obfituje, to istotnie film ten stanowić powinien prawdziwą ucztę artystyczną

Składnica Sportowo - Galanteryjna

GRODNO **PLACÓWKA** GRODNO
ul. Pocztowa 6. ul. Pocztowa 6.

piłka nożna, lekka atletyka, gimnastyka, turystyka, tenis, narciarstwo, łyżwiarstwo, szermierka, box, zapaśnictwo, sporty wolne, artykuły harcerskie.

Galanterja: damska, męska, dziecienna.
Wyroby: wełniane, trykotowe, norymberszczyzna.
CENY PRZYSTĘPNE. Tow. Sport. odpowiedni RABAT.

Syndykat Rolniczy Grodzieński Sp. Akc.

GRODNO, ul. Orzeszkowej, 20 telef. № 14.

Polca:

maszyny i narzędzia rolnicze, nawozy sztuczne, nasiona, oraz wszelkie inne artykuły w zakresie rolnictwa.

Sprzedaż za gotówkę i na **KREDYT**

Zakup zboża w dowolnych ilościach

Oddział w GRODNIĘ przy ul. BONIFRATERSKIEJ, 7.